

Tilsynserklæring for skoleåret 2025/2026 for Vedsted Friskole:

1. Skolens navn og skolekode

Skolekode: 849006	Skolens navn: Vedsted Friskole
----------------------	-----------------------------------

1.1 Navn på den eller de tilsynsførende

Sven Wortmann

2. Angivelse af datoer for tilsynsbesøg samt i hvilke klasser og fag, tilsynet har overværet undervisningen, på de enkelte datoer.

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

Dato	Klasse	Fag	Fagområde	Tilsynsførende
23-09-2025	Hele skolen	Morgensamling	Praktiske/musiske fag	Sven Wortmann
23-09-2025	3. - 5. kl.	Matematik	Naturfag	Sven Wortmann
23-09-2025	1. - 2. kl.	Musik	Praktiske/musiske fag	Sven Wortmann
23-09-2025	6. - 9. kl.	Dansk	Humanistiske fag	Sven Wortmann
15-04-2026	6. - 9. kl.	Naturfag	Naturfag	Sven Wortmann
15-04-2026	3. - 5. kl.	Historie	Humanistiske fag	Sven Wortmann
15-04-2026	3. - 5. kl.	Engelsk	Humanistiske fag	Sven Wortmann

2.1 Beskrivelse af tilsynsbesøg

Jeg har besøgt skolen den 23. sept. 2025 og 15. april 2026.

Det har været en positiv oplevelse at komme rundt i klasserne og at møde personalet og få nogle gode samtaler om det at lave skole.

Jeg har nedenfor beskrevet mine tilsynsbesøg i en form så det er nogenlunde kort, men samtidig også giver mening for læseren – håber jeg.

Morgensamling for hele skolen. (9.05 – 9.35)

Eleverne kom stille ind og satte sig efter alder, de yngste først og de ældste bagerst. Lærerne sad blandt eleverne. Der var opsat stolerækker og selvom der ikke var faste pladser, så fandt eleverne hurtigt på plads i god ro og fredsommelighed.

Første sang til dagen var allerede sat på storskærm og pianisten var klar ved klaveret.

Skolelederen bød velkommen og fik hurtigt ro og opmærksomhed fra eleverne ved at bruge et par tydelige klappe-øvelser.

Derefter ridsede han kort programmet for samlingen op og bød herefter velkommen til undertegnede, Sven Wortmann, som er ny tilsynsførende på skolen.

Jeg fik lov at præsentere mig selv og det var en god oplevelse. Elever lyttede og virkede interesserede i den nye "elev". Der var gode spørgsmål fra både små og store elever.

Derefter sang vi "Septembers himmel er så blå". Jeg var meget overrasket over hvor godt alle børn og voksne sang med på denne sang. Det hjalp naturligvis også rigtig meget, at skolen har arbejdet med sangen og at den blev bakket op af en fremragende musikledsagelse(Klaver).

Når fællessangen løfter sig på den måde, så tyder det godt for fællesskabet generelt.

Der var fejring af to fødselarer, igen med sang og aktiv deltagelse fra eleverne.

Der var et par korte beskeder – blandt andet om at passe godt på klassernes bolde.

Derefter var der igen en sang "Bænkebiderblues"

Samlingen blev sluttet af med en sang der tydeligvis er et stort hit på skolen. Her sang eleverne med så taget næsten løftede sig: "Øde ø". Denne gang blev sangen akkompagneret flot og meget rytmisk på guitar.

Efter et kort stilleleg forlod eleverne salen i ro og mag og gik ud til frikvarter.

Det var en rigtig god oplevelse at deltage i morgensamlingen – eller rettere morgensangen. Dejligt at se bredden i sangvalget, fra den mere klassiske sensommersang/højskolesang over den rytmiske blues om bænkebideren til det mere moderne pophit "Øde ø". Selv fødselsdagen fik fuld gas.

Eleverne sang godt med og deltog med klap, spørgsmål og fødselsdagshop. De lyttede opmærksomt og det virkede til at samlingen, for dem, er en kendt og tryk ramme om fællesskabet.

Matematik i "Stjernesud" (3. – 5. kl.)

Alle elever samledes til fælles opstart og dagens arbejde blev gennemgået og tydeliggjort på tavlen. Evt. tvivlsspørgsmål blev drøftet og derefter blev eleverne delt i to grupper.

Den ene gruppe (3. kl.) arbejder i matematikbogen "Kontext 3".

Den anden gruppe (5.kl.) skulle arbejde med navne: Hvor mange hedder? i DK. Samle data og derefter sortere disse.

Der blev arbejdet godt med tingene og hvis der var spørgsmål, så brugte eleverne den gammelkendte "finger i vejret" teknik. Der var en arbejdsro dog med den nødvendige snak der skal være, når man taler sammen om det

der er svært at lære.

Eleverne arbejdede med alderssvarende materialer og var godt med.

Musik: Nordlys 1-2. kl.

Jeg kom ind i slutningen af timen og oplevede en musikquiz. Eleverne var delt i to hold og skulle på skift svare på spørgsmål til et stykke musik, som blev spillet på klaver. "Hvilken farve indgår i denne sang?" (Septembers himmel), "Hvem laver maden?" (Heksemutter) o.s.v.

Det virkede rigtig fint- også selvom de mindste var ved at være brugte (trætte).

Dansk Mælkevejen (6. – 9. kl.) Arbejde med avis.

Hele gruppen samledes og der blev gjort status på arbejdet frem til nu. "Hvem sørger for dette?", "Hvem er ansvarlig for..." osv.. der blev også kort repeteret et par faglige ting omkring endelser, inden grupperne/redaktionerne gik i gang.

De arbejdede med at lave en avis – eller rettere flere aviser og der er en deadline: "Høstfesten" (Fredagen før efterårsferien.).

Jeg fik et smugkig og det var meget spændende at få lov at læse med. Der er arbejdet med forskellige faglige udtryk og arbejdsmetoder: Interview, anmeldelse, portræt, reportage m.m.

Det virkede til at de enkelte redaktioner arbejdede godt med stoffet og at der en god arbejdsfordeling i den enkelte redaktion. Eleverne gik med på præmissen; hvem er redaktør, hvem har ansvar for layout osv.

Naturfag 6. – 9. kl. Bioplast

Efter en kort repetition, af teorien omkring Bioplast, gennemgik læreren programmet for timens arbejde. Sikkerhedsforskrifter for arbejdet med bunsenbrændere m.m. blev gennemgået. Eleverne fik kitler og beskyttelsesbriller. Derefter blev processen gennemgået med tydelig instruktion, som også blev udleveret på papir. Eleverne arbejdede nu sammen i grupper af 2 – 3 om at fremstille bioplast. Det virkede til at opgaven engagerede eleverne og de var meget aktive og hjalp hinanden undervejs. Hvis ikke man vidste bedre, ville man ikke vide at det var 4 årgange der her arbejdede sammen. Det virker som om at princippet "børn lærer af børn", hvor de yngre børn ser hvad de ældre gør og dermed næsten "automatisk" får lært sig kulturen i fysiklokalet at kende, fungerer. Der var i hvert fald god arbejdsdisciplin i lokalet. Efterfølgende "legede" eleverne med deres bioplast og læreren stillede spørgsmål som "Hvad kan det bruges til?", "Er det lige så godt som alm. Plast?", hvilket gav god plads refleksion over emnet.

3. – 5. kl. Historie – samfundsfag.

Timen begyndte med en opsamling på den netop overståede skrald opsamling rundt i byen. Læreren tog en snak med eleverne om hvad de havde fundet og om der var noget der undrede dem? "Er der noget der overrasker dig?" og lignende. Det gav en rigtig god anledning til at snakke om at passe på naturen, både for vores skyld og for dyrenes skyld. Det var tydeligt at eleverne var meget optaget af opgaven og problemstillingen med affald/skrald i naturen og i byen.

Historie – om børnearbejde i gl. dage og nu.

"Kan I huske noget fra sidste gang?" spurgte læreren og fik rigtig mange gode svar. Gennem spørgsmål og svar blev stoffet, om børnearbejde i gl. dage i DK således repeteret og derefter fulgte nyt stof, om børnearbejde i dag. I dk er der klare regler, men i mange ulande er der stadig mange børn helt ned til 6 – 7 årsalderen der arbejder hele dagen. I Bangladesh arbejder små børn f.eks på et smedeværksted. Ofte hænger børnearbejde og fattigdom sammen og det bliver en ond spiral, der fastholder folk i fattigdom – vejen ud af fattigdom er svær uden uddannelse. Eleverne var nysgerrige spørgende og sammenlignede med egne vilkår.

Engelsk 3. – 5. kl.

Læreren bød velkommen på engelsk og lavede en kort og præcis gennemgang af timens program. Eleverne var i gang med at skrive deres egen "fantasi" fortælling om hvordan påskeharen blev "opfundet". Læreren instruerede dagens arbejde delvis på engelsk og eleverne blev bedt om at stille spørgsmål på engelsk – med fin støtte fra læreren. Opgaven med at skrive sin egen fortælling er en såkaldt åben opgave, hvor den enkelte elevs formåen giver differentieringen – alle elever udfordres således på eget niveau. Læreren gik rundt og støttede, udfordrede og hjalp eleverne. Nogle elever skrev på PC, andre på papir. Nogle af de yngre elever brugte engelsk børnestavning og det virkede meget motiverende for deres fortælle- og skrivelyst. Jeg hørte et par elever læse deres historie op og det var med flot udtale og historier med god fantasi, formuleret på engelsk.

Mit generelle indtryk af undervisningen på skolen er, at den foregår i en atmosfære der er let og tillidsfuld. Det er tydeligt at der er gode relationer mellem eleverne og lærerne/pædagoger og eleverne kan trygt sige hvad de mener.

Det var også således jeg oplevede samtaler med elever, lærere og ledelse.

3. Foregår undervisningen udelukkende på dansk i alle fag, sprogfag undtaget?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler m.v. § 2, stk. 3 er undervisningssproget i en fri grundskole dansk, dog er undervisningssproget i de tyske mindretalsskoler tysk. § 6 a Skolens lærere skal beherske dansk i skrift og tale, dette gælder dog ikke lærerne ved de tyske mindretalsskoler eller ved skoler, der har fået godkendt et andet undervisningssprog end dansk.

3.1 Uddybning

4. Står undervisningen inden for det humanistiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

4.1 Uddybning

5. Står undervisningen inden for det naturfaglige fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

5.1 Uddybning

6. Står undervisningen inden for det praktisk-musiske fagområde mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

Efter lov om friskoler og private grundskoler § 9 d, skal den tilsynsførende, overvære undervisningen i et omfang afstemt efter skolens størrelse, svarende til mindst én hel skoledag, overvære undervisningen inden for hvert af de fagområder, som folkeskolens fagkreds naturligt kan opdeles i, drøfte indholdet af skolens undervisningsplaner med skolens leder og lærere og vurdere det anvendte undervisningsmateriales faglige og pædagogiske kvalitet.

6.1 Uddybning

7. Står elevernes standpunkt i dansk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

7.1 Uddybning

8. Står elevernes standpunkt i matematik mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

8.1 Uddybning

9. Står elevernes standpunkt i engelsk mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen?

Ja

9.1 Uddybning

10. Fører skolen til prøve i historie?

Nej

10.1 Årsag

Prøvefri skole jf. §8a, stk. 6

10.3 Uddybning

Jeg har fået indblik i de undervisningsmaterialer der bruges, set hvordan det anvendes i praksis og overværet undervisningen (se ovenfor). Derudover har jeg haft samtaler med lærere om deres overvejelser i forhold til undervisningen, herunder pædagogiske prioriteringer. Jeg har haft samtale med skoleleder om blandt andet fag, samlæsning og materialer m.m. Alt dette danner grundlag for min vurdering.

11. Står skolens samlede undervisningstilbud ud fra en helhedsvurdering mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen

Ja

11.1 Uddybning

Med udgangspunkt i den undervisning jeg har overværet, de materialer jeg har fået indblik i og gennem de samtaler jeg har haft, er det min vurdering at skolen, som helhed, står mål med hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

12. Forbereder skolen efter sit formål og i hele sit virke eleverne til at leve i et samfund som det danske med frihed og folkestyre?

Ja

12.1 Uddybning

13. Udvikler og styrker skolen elevernes demokratiske dannelse?

Ja

13.1 Uddybning

14. Udvikler og styrker skolen elevernes kendskab til og respekt for grundlæggende friheds- og menneskerettigheder?

Ja

14.1 Uddybning

15. Benytter skolen kønsopdelte aktiviteter i undervisningen?

Ja

15.1 Uddybning

Skolen bruger kønsopdelt undervisning hvor det giver mening i f.eks. atletik, for at gøre konkurrencen mere lige. Derudover i omklædning/bad efter idsræt.

16. Arbejder skolen løbende med at sikre kønsligestilling på skolen?

Ja

16.1 Uddybning

17 Har skolens elever dannet elevråd eller varetager eleverne på anden demokratisk måde deres fælles interesser vedrørende skolen?

Ja

17.1 Uddybning

I forbindelse med emnet "skolevalg" , hvor hele skolen deltog, blev der, som en udløber at dette, oprettet et elevråd. Eleverne er med til at arrangere leg på tværs af årgange og de inddrages i forhold til samlinger og hvor det giver mening i undervisningen f.eks. i drama og fordeling af roller. Skolen lægger op til at eleverne har frihed under ansvar, hvilket konkret f.eks. udmøntes ved leg i idrætshallen.

19 Har skolen en praksis, der understøtter, at de ansatte efterlever deres skærpede underretningspligt, fx ved at have beskrevne procedurer?

Ja

19.1 Uddybning

Skriftlig procedure blev udleveret og den drøftes jævnligt, når der f.eks. kommer nye ansatte, eller opstår et konkret spørgsmål.

20 Sikrer skolen, at de ansatte ved, at den skærpede underretningspligt er personlig?

Ja

20.1 Uddybning

21. Donationer

Har skolen i det foregående regnskabsår modtaget en eller flere donationer som tilsammen overstiger 20.000 kr. eksklusive moms fra samme donator?

22. Tilsynets sammenfatning

Det har været en fornøjelse at besøge skolen og opleve både faglig, saglig og gedigen undervisning, samt de gode relationer der er mellem børn og voksne og mellem børnene og de voksne hver for sig.

Min vurdering er at skolen klart står mål med hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen og at den lever op til krav om demokrati og folkestyre.